

Dank u wel voorzitter, geachte leden van de gemeenteraad,

Graag wil ik gebruik maken van het 5 minuten spreekrecht.

Allereerst wil ik de VVD, de CDA, de PVDA fracties bedanken voor de aandacht die u hebt kunnen en willen besteden aan de isolatieproblematiek, voorafgaande en tijdens de gemeenteraadsvergadering van 26 september 2022.

De reden voor het gebruik maken van dit spreekrecht is uit nood geboren om daarmee een poging te doen te redden wat er nog te redden valt.

Het onderwerp dat ik hier op 24 oktober aan de orde wil stellen betreft een reactie van Woonstichting Vechthorst op vragen van de VVD aangaande de mogelijke gezondheidsrisico's als gevolg van de gebruikte isolatiematerialen bij de appartementen aan het Grasklokje en Kievitsbloem.

Deze gezondheidsrisico's gelden niet alleen voor de huurders van genoemde woonruimtes. Er zijn ook een aantal huurders die ook problemen met de vochthuishouding en formaldehyde problematiek verband houden ervaren, dat gemeld hebben, die daar nu nog steeds de gevolgen van ondervinden en waarvoor de woonstichting geen, al dan niet tijdelijke, passende oplossing aangeboden heeft.

Sinds september 2021 zijn er telefonisch, mondeling op het kantoor van de woonstichting en per e-mail meldingen gedaan van klachten die in directe zin verband houden met de uitgevoerde isolatiewerkzaamheden van Isolatiebedrijf Takkenkamp in 2021. Deze klachten betroffen in eerste instantie de, na de uitvoering van de werkzaamheden onder meer ontstane vochtproblematiek en vooral een irriterende atmosfeer in de betreffende woningen. Deze klachten werden door de woonstichting en een werkorganisator van het isolatiebedrijf afgedaan met ontkennende beweringen en vervolgens is er door de woonstichting bij een aantal van deze bewoners op gewezen (ook schriftelijk en recent) dat door de woonstichting daarover geen meldingen meer werden geaccepteerd of behandeld.

Vanaf 10 januari 2022 heb ik in overleg met mijn dochter, wonende aan de Kievitsbloem 24 het proces en de daarmee gepaart gaande bejegening die tot de huidige situatie voortduurt gedocumenteerd.

(ik houd de datering van de communicatie daarover even omhoog)

Daaruit blijkt dat, in tegenstelling met datgene dat in de reactie van de woonstichting op de schriftelijke vragen gesteld wordt; te weten dat de woonstichting voortvarend en slagvaardig tewerk zou zijn gegaan en gaat, iets heel anders. Als u daar een indruk van wilt krijgen of op zoek bent naar de feitelijke gegevens en daarvoor mijn rapportage wilt inzien, of ik deze aan u mag geven, dan ben ik daartoe graag bereid. Het grootste deel daarvan inclusief de adviezen en normen betreft rapportages, contraexpertise, briefwisselingen, adviezen van gezondheidsraad, het RIVM, de SER, meldpunt PUR slachtoffers enz.

Ook de informatie over de concentratie formaldehyde binnenshuis die als aanvaardbaar geacht wordt en de (technische) fouten die de oorzaak vormen van de ontstane problemen zijn daarin verwerkt.

Deze informatie heb ik, vooraf schriftelijk en bovendien tijdens overleg op het kantoor van de woonstichting in Nieuwleusen aangeboden op 21 april en 30 augustus van dit jaar. Daar werd afwijzend op gereageerd omdat het vanuit hun positie gezien beter leek om op basis van de adviezen van de GGD IJsselland te gaan handelen. Deze adviezen, waarna de GGD in deze beantwoording en nu nog naarstig op zoek schijnt te zijn bevinden zich ook in de eerder genoemde mappen die ik ook ter inzage aan een medewerker van de GGD heb voorgelegd. De enige reactie van zijn kant was: Hoe kom jij daaraan? 'Mijn antwoord: Gewoon, je typt op google in de zoekbalk in gezondheidseffecten formaldehyde. De rest volgt dan vanzelf en de resultaten uit wetenschappelijke onderzoeken (ook op Europees niveau) zijn onrustbarende en in overeenstemming met de gevolgen en ervaringen van onze medeburgers hier in Dalfsen. Ook afgelopen week zijn zij ziek geweest.

Daarnaast is een vonnis uitgesproken door de Rechtbank Overijssel n.a.v. een kort geding waarvan de zitting heeft plaatsgevonden op 18 juli 2022 en waarbij bepaald is dat er op korte termijn onderzoek dient plaats te vinden. Aan de wijze waarop en de termijnen waarin dit onafhankelijk onderzoek zou plaatsvinden heeft ondergetekende voldaan. De woonstichting niet.

Ik ga nu, omdat de tijd mij dringt, in het kort verder met mijn persoonlijke toelichting op de antwoorden van woonstichting VechtHorst.

Antwoord van de woonstichting op vraag 1

Mijn toelichting:

De antwoorden die je dan onder ogen krijgt zijn in tegenspraak met de bij herhaling genoemde waarden zoals die eerder door de GGD aan de woonstichting, aan u en de getroffen bewoners bekend zijn gemaakt en ook door het antwoord van de Woonstichting worden onderschreven. Het betreft hier een z.g. norm van 120 microgram per m³ zoals die in het Bouwbesluit zou worden gesteld. Dit is pertinent onjuist, onoordeelkundig of moedwillige desinformatie, omdat deze norm aangeeft dat een ruimte waarin deze concentratie van formaldehyde heerst **voor korte tijd betreden mag worden** (zonder daarbij speciale beschermende middelen te gebruiken). Dat is heel iets anders als leven in een woonruimte waarin je veilig moet kunnen slapen, leven en diep ademen.

Daaronder wordt geschreven dat de temperatuur en de relatieve luchtvochtigheid van invloed zijn op de mate waarin formaldehyde vrij kan komen. Dit is juist maar niet het volledige verhaal. Een aantal woningen vertoonde na de isolatiewerkzaamheden een grote mate van vochtdoorslag en drupende kruipruimtes (vloeibaar). Behalve dat er schimmels ontstaan is het bekend dat water in vloeibare vorm formaldehyde als bestanddeel in zich op kan nemen. Boeren onder ons weten dan dat dit formale genoemd wordt en een gevaarlijk goedje is. In Kievitsbloem 24 liep het zelfs binnen langs de raamkozijnen, in de vensterbanken en in de kruipruimte wat ook door het Contra-Expertisebureau B. Van Lenthe is geconstateerd en verklaard.

Ik heb het ook gezien en gefotografeerd naast het bed en achter de kastjes in de slaapkamer van mijn kleindochter die door moeder en oma naar de spoedeisende hulp gereden is omdat ze zo ziek was dat ze gedragen moest worden. Dat is trouwens meer mensen in de wijk overkomen (ook afgelopen

week) en vandaar dat zij ervoor gekozen hebben om elders (b.v. in een tentje bij ouders of vrienden te gaan wonen/overleven).

Verderop wordt in het eerste antwoord verteld dat de GGD informatie aan het inwinnen is bij het RIVM om notabene 'mee te denken' over hoe hoog de waarden precies mogen zijn voor een veilige terugkeer. Dat meedenken zal niet zo moeilijk zijn omdat het RIVM in het eerder en nadrukkelijk door mij aangeboden RIVM rapport een veilige waarde van (schrik niet): 1,2 ug/m³ adviseert. De richtlijn van het Europees Parlement van 5 juni 2019 voor werknemers betreffende de bescherming tegen de risico's van blootstelling aan carcinoogene (kankerverwekkende) of mutogene (genenbeschadigende) agentia geeft voor formaldehyde een waarde van 0,3 ppm gedurende 8 uur. De lidstaten hebben de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking doen treden om uiterlijk 11 juli 2021 aan deze richtlijn te voldoen.

Kunt u zich indenken hoeveel huishoudens een vervangende woonruimte aangeboden moeten worden als de resultaten van eerdere metingen en de recente metingen bekend zijn/gemaakt worden? En hebt u enig idee wat de consequenties op korte en lange termijn kunnen zijn voor mensen die maanden lang in een dergelijk ziekmakende atmosfeer hebben geleefd waarin de gemeten concentratie het tienvoudige, honderdvoudige of 1000voudige zijn geweest? Probeert u dit straks, als u naar huis gaat, alstublieft maar eens in te schatten wanneer dit op uw eigen woonsituatie, partners en kinderen van toepassing zou zijn geweest. Ik doe dat straks wel en met terugwerkende kracht. Mijn dochter en kleindochter zijn vernield. En zij zijn niet de enigen. Dit door het houtaine gepruts van ondermeer managers bestaande bouw, of zogenaamde regisseurs die een houding aannemen alsof zij nog geen draadnagel van een spijker weten te onderscheiden, zich in de picture spelende, excuserende leidinggevend, die een rad voor ogen draaien op basis van gevolgd of nog te volgen procedures. Zelfs de GGZ, die pretendeert zorg te willen dragen voor de geestelijke gezondheid en therapie van onze burgers, maakt hiervoor een uitzondering door te stellen dat er eerst een oplossing voor de ziekmakende woonproblematiek gevonden moet worden voordat mensen, met de door hen erkende oorzaak, behandeld kunnen worden.

Deze casus is zover Vechthorst en de GGD menen te weten uniek. Dit is onzin. Slechts één telefoontje aan het Meldpunt-PUR-slachtoffers verteld u dat daar 500 meldingen betreffende dezelfde problematiek gedaan zijn. Er zijn tranentrekkende nieuwsuitzendingen, ook recentelijk, geweest. Het internet staat er (en zelfs als u even zoekt bij voorbeeld op de site van het isolatiebedrijf dat de aantoonbare slecht uitgevoerde werkzaamheden probeert te camoufleren) bol van. Er zijn woningen afgebroken enz.

Antwoord van de woonstichting op vraag 2

Mijn toelichting:

Daar staat: Ja dit materiaal is bij meerdere woningen van VechtHorst gebruikt.

In een aantal woningen is PUR (Polyurethaan isolatieschuim) en in andere woningen is UF (Ureum Formaldehyde- schuim) gebruikt. Het is wel heel bijzonder dat deze verschillende materialen die op verschillende manier worden verwerkt door de onjuiste en slordige toepassing tot in dit opzicht hetzelfde formaldehyde probleem veroorzaken. Er is hier dus niet volgens de certificeringsbepalingen (o.a. KOMO-keurmerk) gewerkt en dit is aantoonbaar.

Antwoord van de woonstichting op vraag 3

Mijn toelichting:

Het is maar helemaal de vraag of de genomen maatregelen uiteindelijk zullen leiden tot een oplossing van de vocht- en formaldehyde problematiek. Dit kan ook niet omdat uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat de blootstelling aan dergelijke percentages formaldehyde dat lichamelijke en psychische schade op langere termijn aantoonbaar is. Bovendien is het de vraag of bewoners die op advies van de GGD weer naar hun huis terug kunnen gaan en dit dan als hun thuis zullen ervaren. In veel gevallen zal dit niet zo zijn en deze bewering gebaseerd op de ervaring van mensen die hetzelfde hebben meegemaakt.

Antwoord van de woonstichting op vraag 4

Dit is een herhaling van voorgaande antwoorden gedaan door de woonstichting.

Tot slot wil ik u graag, met drie kopieën die een onderbouwing kunnen leveren aan het bovenstaande, uitleg geven.

U kunt deze natuurlijk ook weigeren.

Mijn dochter en kleindochter zijn ziek en er is geen passende (tijdelijke) vervangende woonruimte aangeboden omdat zij daarvoor niet over de financiële middelen beschikt, de woonstichting weet dit en misbruikt dit argument om zich te verontschuldigen.

Ik hoop dat de gemeenteraad met deze informatie het welzijn en het vertrouwen van een groot aantal medeburgers zal willen behartigen.

Dank u.